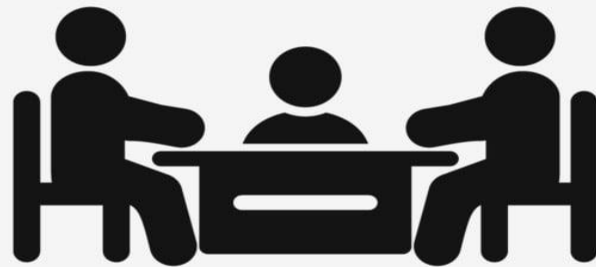

คู่มือการปฏิบัติงาน การประชุมสภาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลยางหวาย
อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

หมวดที่ ๑

ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่นอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการมีอำนาจตีความวินิจฉัยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามระเบียบหรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยและใช้บังคับไปพลางก่อน แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นนำข้อโต้แย้งนี้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อวินิจฉัยสั่งการหรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้เสนอต่อนายอำเภอทราบเพื่อวินิจฉัยสั่งการหรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา ตามข้อ ๕ วรรคสอง

การประชุมสภาครั้งแรก

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้สมาชิกสภาที่มีการประชุมสภาครั้งแรก ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกครบตามจำนวนแล้ว สิ่งที่ต้องทำในการประชุมสภาครั้งแรก คือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม (ยกเว้น อบต. ไม่ต้องปฏิญาณตน)
๒. เลือกประธานสภาท้องถิ่น
๓. เลือกรองประธานสภาท้องถิ่น
๔. เลือกเลขานุการท้องถิ่น
๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้นและกำหนดสมัยประชุมสามัญแรกของปีถัดไป

ผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว

ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗ กำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว ดังนี้

๑. ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

ให้สมาชิกสภาที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว แต่หากมีผู้มีคุณสมบัติตาม (๑) ไม่ยอมทำหน้าที่ให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดรองลงมาตามลำดับทำหน้าที่เลือกประธานสภาท้องถิ่น

ในกรณีที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดมากกว่าหนึ่งคน ให้ใช้วิธีจับสลาก

หน้าที่ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

- (๑) นำสมาชิกสภากล่าวคำปฏิญาณตน (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ต้องกล่าวคำปฏิญาณตน)
- (๒) ดำเนินการเลือกตั้งประธานสภาท้องถิ่น การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวนั้น ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ คือ

ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานสภาพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
องค์การบริหารส่วนตำบล	นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่น
เทศบาล	ผู้ว่าราชการจังหวัดคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	มีมติเลือกประธานสภาท้องถิ่น

๒. เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว

ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

การเลือกประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการท้องถิ่น

๑) การเลือกประธานสภาท้องถิ่น

การเลือกประธานสภาท้องถิ่น ประกอบไปด้วยวิธีการเสนอชื่อ การลงคะแนน การตรวจนับคะแนน การรายงานผล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๑) การเสนอชื่อ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้สมาชิกสามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภา ดังนี้

- (๑) สมาชิกสภา ๑ คน สามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาได้เพียง ๑ ชื่อ
- (๒) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาออกเสียงรับรองอย่างน้อย ๒ คน และรับรองได้เพียงครั้ง

เดียว

(๓) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาเพียง ๑ คน ให้ถือว่าผู้นั้น ได้รับเลือก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๔

๑.๒) การลงคะแนน

ให้สมาชิกสภาเขียนชื่อ - สกุล ของผู้ถูกเสนอ จำนวน ๑ ชื่อ และให้สมาชิกสภาหย่อนบัตรที่เขียนชื่อ เหมือนการลงคะแนนลับ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๕ วรรคสาม โดยประธานสภาเป็นผู้เรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นตามลำดับอักษร นำซองมาใส่ไว้ในหีบที่จัดเตรียมไว้ ต่อหน้าประธานที่ประชุม

๑.๓) การตรวจนับคะแนน

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาไม่น้อยกว่า ๒ คน มาช่วยนับโดยที่ผู้ที่ได้รับเลือก มีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด
- (๒) หากมีผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่ โดยวิธีเดิมอีกครั้ง (ตาม ๑.๒) เลือกใหม่เฉพาะ บุคคลที่มีคะแนนเท่ากัน

(๓) หากคะแนนยังเท่ากันอีกให้ใช้วิธีจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ วรรคสาม ดังนี้

(๓.๑) ประธานสภาจัดให้ตกลงกันว่าใครจะได้จับสลากก่อน

(๓.๒) ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานจับสลากว่าใครจะได้จับสลากก่อน

(๓.๓) บัตรสลากต้องมี ชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่ากับคนที่มิฉะนั้นจะแนบสูงสุดและเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น” จำนวน ๑ บัตร นอกนั้น เขียนว่า “ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”

๑.๔) การรายงานผล

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว มีหน้าที่รายงานผลการเลือกประธานสภาท้องถิ่น ต่อนายอำเภอ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๙

๒) การเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

เมื่อมีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นแล้ว จะต้องมีการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นในการประชุมสภาครั้งแรก จำนวนรองประธานสภาสามารถมีได้ตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีรองประธานสภาท้องถิ่นได้ จำนวน ๑ คน

๒.๑) การเสนอชื่อ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง โดยอนุโลม แต่หากมีกรณีที่คะแนนเท่ากัน ครั้งที่ ๒ ให้ประธานสภาท้องถิ่นออกเสียงชี้ขาด

๒.๒) การรายงานผล

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว มีหน้าที่รายงานผลการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น ต่อนายอำเภอ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑ วรรคท้าย

๓) การเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

วิธีการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นนำวิธีการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

การเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นให้เลือกจากสมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น(ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น) และเมื่อสภาท้องถิ่นมีมติเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นแล้ว ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง

๔) กรณีตำแหน่งว่างลง

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดว่า เมื่อประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น หรือเลขานุการสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่งก่อนครบอายุของสภาท้องถิ่น ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นขึ้นเป็นประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น หรือเลขานุการสภาท้องถิ่น แทนตำแหน่งที่ว่าง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

อำนาจหน้าที่

ประธานสภาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๖ ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการของสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภาท้องถิ่น เว้นแต่ในขณะที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติ ในที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (๓) บังคับบัญชาการงานในสภาท้องถิ่น
- (๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาท้องถิ่น
- (๕) เป็นผู้แทนสภาท้องถิ่นในกิจการภายนอก
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

รองประธานสภาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๖ ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการช่วยประธานสภาท้องถิ่นในอำนาจหน้าที่ของประธานสภาท้องถิ่น หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมาย

เลขานุการสภาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๙ เลขานุการสภาท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

- (๑) แจ้งนัดประชุมสภาท้องถิ่นตามคำสั่งของประธานสภาท้องถิ่น
- (๒) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการหรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (๓) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น
- (๔) เชิญประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- (๕) จัดทำรายงานการประชุมสภาท้องถิ่น
- (๖) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภาท้องถิ่น แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น
- (๗) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๘) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภาท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือกระทำกิจการอื่นตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมาย

ในการประชุมสภาท้องถิ่น ถ้าไม่มีเลขานุการสภาท้องถิ่น หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาท้องถิ่นเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการท้องถิ่นชั่วคราว และให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๓

หมวดที่ ๒ การประชุม

การประชุมสภาท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่น มี ๔ ประเภท คือ

- ๑) การประชุมสภาสมัยแรก
- ๒) การประชุมสามัญ
- ๓) การประชุมวิสามัญ
- ๔) การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมโดยจะได้อีกกล่าวในรายละเอียดต่อไป

ในส่วนของการกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปี สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดว่าปีนั้นจะมีสมัยประชุมสามัญประจำปีกี่สมัย แต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใด แต่ละสมัยในปีนั้นมีการกำหนดวัน กับให้กำหนดวันเริ่มประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไปและมีกำหนดวัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑

เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติ แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นทำเป็นประกาศของสภาท้องถิ่นและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีที่ไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้หรือไม่ได้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกในปีถัดไปหรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสามัญประจำปีหรือวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีที่กำหนดไว้แล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นปรึกษาในสมัยประชุมสามัญประจำปีก่อนหรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๑ การประชุมสภาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๐ ประกอบไปด้วยการประชุมสภาท้องถิ่น ๓ ประเภท ดังนี้

การประชุมสภาสมัยแรก

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้สมาชิกสภาได้มีการประชุมสภาครั้งแรก ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ประกาศผลเลือกตั้งสมาชิกครบตามจำนวนแล้ว สิ่งที่ต้องทำในการประชุมสภาครั้งแรก คือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ต้องปฏิญาณตน)
๒. เลือกประธานสภาท้องถิ่น
๓. เลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

๔. เลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้นและกำหนดสมัยประชุมสามัญแรกของปีถัดไป

ประเภท	จำนวนสมัย	จำนวนวัน/สมัย	อำนาจในการขยายเวลา	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
อบต.	๒	๑๕	นายอำเภอ	มาตรา ๕๓
เทศบาล	๔	๓๐	ผู้ว่าราชการจังหวัด	มาตรา ๒๔ วรรค ๔
อบจ.	๒	๔๕	ประธานสภาไม่เกิน ๑๕ วัน/ครั้ง	มาตรา ๒๒

การประชุมสามัญ

การกำหนดสมัยประชุมสภาสามัญสามัญ จะต้องเป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดให้มีสมัยประชุมได้ปีละไม่น้อยกว่า ๒ สมัย แต่ไม่เกิน ๔ สมัย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดสมัยประชุมสามัญได้ กำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน

(๒) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

เทศบาล ได้กำหนดให้มีสมัยประชุมสามัญ ๔ สมัย ตามมาตรา ๒๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) สภาเทศบาลกำหนดสมัยประชุมสามัญ กำหนดไม่เกิน ๓๐ วัน

(๒) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้กำหนดให้มีสมัยประชุมสามัญ ได้ปีละ ๒ สมัย ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดสมัยประชุมสามัญได้ กำหนดไม่เกิน ๔๕ วัน

(๒) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้อีกครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน

การประชุมวิสามัญ

ประเภท	ผู้มีสิทธิขอเปิดประชุม	ผู้เรียกประชุม	สมัยประชุม	อำนาจในการขยายเวลา	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
อบต.	- ประธานสภา - นายก อบต. - สมาชิกสภาไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง	นายอำเภอ	๑๕ วัน	นายอำเภอ	มาตรา ๕๕
เทศบาล		ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๕ วัน	ผู้ว่าราชการจังหวัด	มาตรา ๒๖
อบจ.		ประธานสภา	๗ วัน	มติสภา อบจ. ไม่น้อยกว่าหนึ่ง ในสาม	มาตรา ๒๕

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาจำนวนไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งสามารถยื่นคำร้องขอเปิดประชุมวิสามัญจากนายอำเภอ

(๒) นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมวิสามัญ

(๓) สมัยประชุมมีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน

(๔) หากต้องการขยายวันประชุมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายอำเภอก่อน

เทศบาล ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานสภา นายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งสามารถยื่นคำร้องขอเปิดประชุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดได้

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมวิสามัญ

(๓) สมัยประชุมมีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน

(๔) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถเรียกประชุมสมัยวิสามัญได้หรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญได้ สมัยประชุมมีกำหนดไม่เกิน ๗ วัน

หากต้องการขยายวันประชุมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่และขยายได้ไม่เกิน ๗ วัน

การเรียกประชุมสภากรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม

กรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม ตามกฎหมายให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดประชุม

ประเภท	ผู้เรียกประชุม/เปิดประชุม/ปิดประชุม	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
องค์การบริหารส่วนตำบล	นายอำเภอ	มาตรา ๕๔ วรรคสอง
เทศบาล	ผู้ว่าราชการจังหวัด	มาตรา ๒๕ วรรคสอง
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	ผู้ว่าราชการจังหวัด	มาตรา ๒๔ วรรคสอง

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติว่าในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

เทศบาล ตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันได้บัญญัติว่า ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล หรือประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันได้บัญญัติว่า ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุม

การเรียกประชุมสภาท้องถิ่น

๑) ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุม ไม่น้อยกว่า ๓ วัน เช่น หนังสือเชิญประชุม ออกวันที่ ๑ สิงหาคม จะต้องประชุมอย่างเร็วสุด คือ วันที่ ๕ สิงหาคม จึงจะชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากวันที่ออกหนังสือเชิญประชุม กับวันประชุมไม่รวมเวลาด้วยกัน ศาลปกครองเคยเพิกถอนข้อบัญญัติกรณีที่ส่งหนังสือเชิญประชุมล่วงหน้าไม่ถึง ๓ วัน มาแล้ว ยกเว้นการประชุมเร่งด่วนจึงจะแจ้งกำหนดให้ปิดประกาศได้น้อยกว่า ๓ วัน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๒

๒) บอกรับนัดในที่ประชุมและให้ส่งหนังสือประชุมไปยังผู้ไม่ได้มาประชุม ทราบล่วงหน้าด้วย ใช้ในกรณีที่มีการประชุมต่อเนื่อง ประธานสภาท้องถิ่นสามารถบอกรับนัดด้วยวาจาได้แต่ต้องส่งหนังสือประชุมไปยังสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมให้ทราบด้วย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๓

๓) กรณีประชุมเร่งด่วน ประธานสภาท้องถิ่นสามารถนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม และต้องระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือด้วย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๓

สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการเรียกหรือนัดประชุม

๑) ส่งระเบียบวาระการประชุมไปพร้อมกัน เว้นแต่มีเหตุรีบด่วนให้แจ้งในขณะเปิดประชุม

๒) ประชาสัมพันธ์กำหนดวัน เวลา และเรื่อง ให้ประชาชนทราบ

หมายเหตุ การจัดระเบียบวาระการประชุม เป็นไปตามกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๗

สิทธิของประชาชนในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาท้องถิ่นกำหนด (สภาท้องถิ่นออกระเบียบกำหนดเป็นของตนเอง)

สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๕ กำหนดให้

๑) เมื่อถึงกำหนดเวลานัด เลขานุการสภาให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาเข้าห้องประชุม

๒) ให้ประธานสภาตรวจสอบว่าสมาชิกสภาเข้าห้องประชุม ครบองค์ประชุมหรือไม่

๓) การนับองค์ประชุม

(๑) หากสมาชิกสภาไม่ได้ลงชื่อแต่เข้าร่วมประชุมให้ถือว่ามาประชุม

(๒) หากสมาชิกสภาลงชื่อไว้ แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมไม่ให้นับและถือว่าขาดประชุม

๔) ถ้าไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลานัด ๑ ชั่วโมง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ประธานสภาสั่งเลื่อนการประชุม

(๒) ให้ถือว่าสมาชิกสภาไม่อยู่ขาดประชุม

๕) การแจ้งเลื่อนการประชุมให้ใช้วิธีเกี่ยวกับการนัดการประชุม ประธานในที่ประชุมสภา/รองประธานสภาไม่อยู่ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่

๑) ปกติให้ประธานสภาและรองประธานสภาตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม

๒) ในกรณีประธานสภาและรองประธานสภาไม่อยู่ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๖ คือ

(๑) ให้สมาชิกอายุสูงสุด หรือรองลงมาตามลำดับเป็นประธานสภาชั่วคราว เพื่อเลือกสมาชิกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนั้น

(๒) วิธีการเลือกให้เสนอชื่อแล้วลงคะแนนโดยวิธียกมือ

๓) เมื่อประธานสภา / รองประธานสภา / ยอมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ใน ระหว่างการเลือกที่ระงับการเลือก ถ้าเลือกได้แล้วให้ผู้ได้รับเลือกพ้นหน้าที่และให้ประธานสภา / รองประธานสภาเป็นประธานที่ประชุมต่อไป

การประชุมตามระเบียบวาระ

๑) ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นในการประชุมคราวนั้น และโดยทั่วไปวาระการประชุมจะเรียงลำดับก่อนหลัง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๗ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานสภาจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระตุ้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้นพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่นๆ

กรณีที่ประชุมสภาท้องถิ่นตกลงกันอย่างเป็นทางการอย่างอื่นในการประชุมคราวนั้น โดยไม่ต้องจัดเป็นระเบียบวาระตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ๒๗ ก็ได้

๒) การสั่งปิดประชุม ประธานจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระไม่ได้ เว้นแต่ กรณีเหตุอลเวงตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๑๒๑ หากประธานฝ่าฝืน (สั่งปิดก่อนได้) ให้สมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ที่มีอยู่ในที่ประชุมเห็นว่าให้เปิดประชุมต่อไปให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระจนหมดและให้รองประธานสภาเป็นประธานที่ประชุม ถ้ารองประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุม (วิธีการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๒๖)

๓) วาระการประชุมที่ยังไม่ได้ประชุม ให้ประธานสภาจัดวาระนั้นเข้าในระเบียบวาระการประชุมในครั้งต่อไป

การพักประชุม

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๐ จะพักการประชุมได้ต้อง

- ๑) ประธานสภาเห็นเป็นการสมควร
- ๒) สั่งพักการประชุมไว้ชั่วคราวก็ได้ (ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจน)

การประชุมโดยเปิดเผย – ลับ

การประชุมปกติเป็นการประชุมโดยเปิดเผย เว้นแต่

๑) กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ประชุมลับ เช่น ประชุมเพื่อพิจารณาความประพฤติของสมาชิกสภา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๒ (แต่ผู้ที่ถูกอภิปรายอาจขอให้ประชุมเปิดเผย)

๒) ผู้บริหาร / สมาชิก ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของที่ประชุมร้องขอให้ประชุมลับ โดยทำเป็นหนังสือ / เสนอด้วยวาจาในการประชุม (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๑ วรรคสอง) (ไม่ต้องขอมติ)

ประชุมลับ

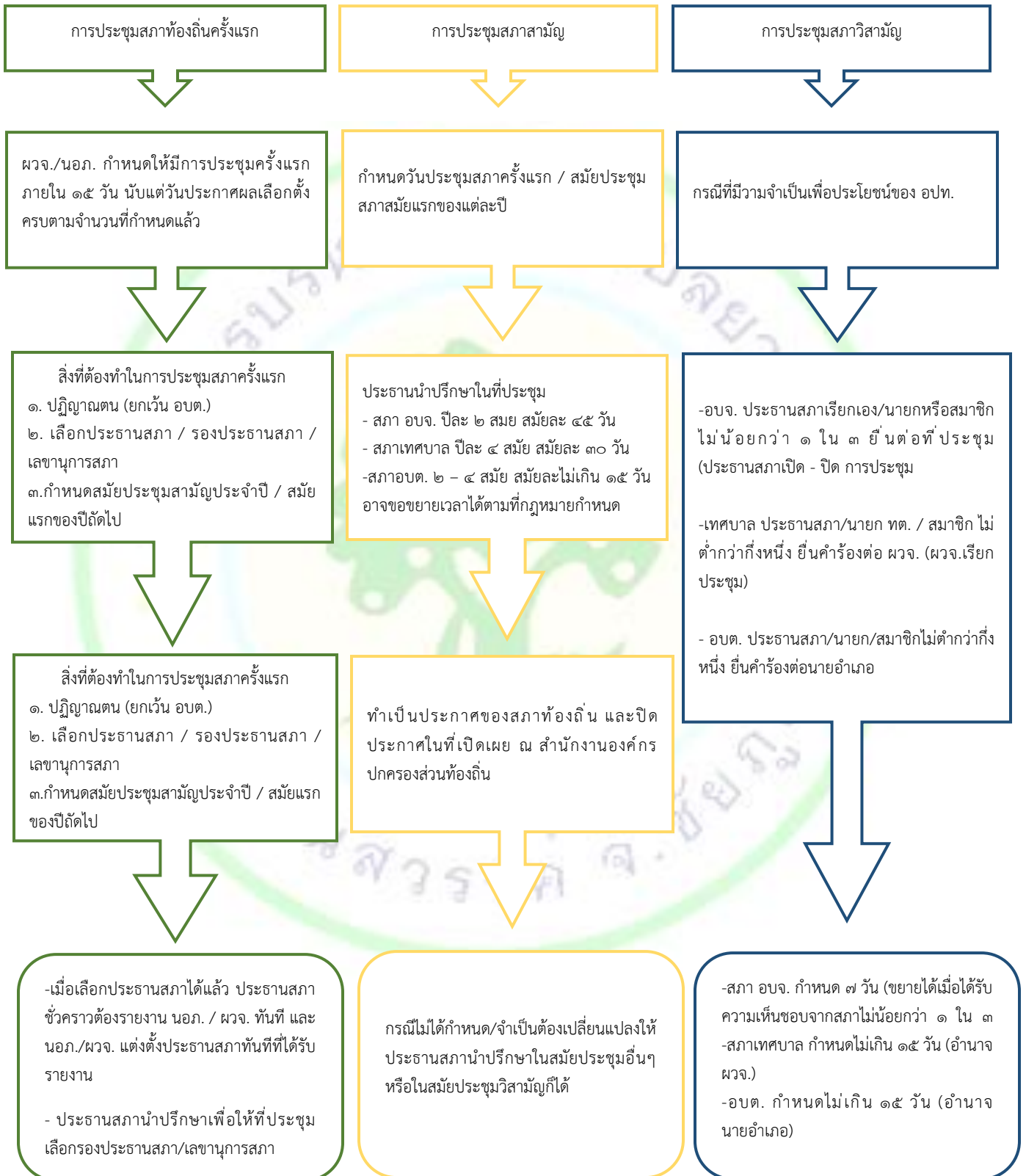
ประธานสภาสั่งให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกจากที่ประชุม จนพ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๒ ระบุว่าการประชุมสภาท้องถิ่นเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับความประพฤติของสมาชิกสภาท้องถิ่น เนื่องจากเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ประโยชน์ของสภาท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เว้นสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผย

รายงานการประชุม

รายงานการประชุมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๓ มีดังนี้

- ๑) ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานได้ตรวจสอบ
- ๒) ทำสำเนารายงานการประชุมที่ได้ตรวจสอบแล้ว (อย่างน้อย ๒ ฉบับ) ให้สมาชิกตรวจดูก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ วัน เพื่อให้สภาท้องถิ่นรับรองรายงานการประชุมนั้น
- ๓) การแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุม ให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภาท้องถิ่นรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นทุกครั้ง อย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น มาประชุม ลาประชุม และขาดประชุม
- ๔) ให้ประธานสภาท้องถิ่นลงชื่อเป็นหลักฐานว่าสภาท้องถิ่นรับรองแล้ว เมื่อสภาท้องถิ่นรับรองรายงานการประชุมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๔
- ๕) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ เป็นไปตามมติของสภาโดยให้เลขานุการสภาท้องถิ่นปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาท้องถิ่นมีมติรับรองแล้ว ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖) ข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจเสนอญัตติด้วยวาจาขอมิให้โฆษณาถ้าที่ประชุมสภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ
- ๗) รายงานการประชุมสภาท้องถิ่นที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม ยังไม่ได้ตรวจสอบหรือสภายังไม่ได้รับรองหรือที่สภาท้องถิ่นได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภาท้องถิ่นยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพราะเหตุครบอายุของสภาท้องถิ่นหรือมีการยุบสภาท้องถิ่น ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุม นั้น
- ๘) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๕

การประชุมสภาท้องถิ่น

หมวดที่ ๓ ญัตติและงบประมาณ

การเสนอญัตติ

ญัตติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๗ มี ๒ ประเภท คือ

- ๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น
- ๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

ข้อแตกต่าง คือ ญัตติร่างข้อบัญญัติ ที่ประชุมต้องพิจารณาเป็นสามวาระ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๕ หากเป็นญัตติเกี่ยวกับกิจการสภาท้องถิ่น จะมีลักษณะเป็นญัตติที่ขอมติที่ประชุมว่าเห็นชอบหรือไม่ต้องพิจารณาสามวาระ

การเสนอญัตติมีระเบียบ ดังนี้

๑) การเสนอญัตติต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่น และมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อย ๒ คน เว้นแต่มีสมาชิกละแวกน้อยกว่า ๘ คน ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง ๑ คน

๒) กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องให้ผู้บริหารรับรองด้วย (ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๔)

๓) การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติใด ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอหรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อ เสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

๔) ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๓๘ แต่ต้องมรสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง ดังนี้

- (๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม
- (๒) ขอให้รับรองรายงานอื่นๆ ของคณะกรรมการ

ตัวอย่างญัตติเกี่ยวกับสภาท้องถิ่น	ตัวอย่างญัตติเกี่ยวกับข้อบัญญัติ
- ญัตติขอเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณ	- ญัตติร่างงบประมาณรายจ่าย (ไม่สามารถพิจารณาสามารถระมัดได้ ตามระเบียบ ข้อ ๔๕ วรรคสาม)
- ญัตติขอจ่ายขาดเงินสะสม	- ญัตติเสนอร่างข้อบัญญัติทั่วไป (ไม่สามารถพิจารณาสามารถระมัดได้ ตามระเบียบ ข้อ ๔๕)
- ญัตติขอโอนเงินงบประมาณ	
- ญัตติการพิจารณาแผนพัฒนา อบต.	
- ญัตติเกี่ยวกับการพิจารณาดำเนินการนอกเขต อบต.	

(๓) ขอให้ปรึกษาเป็นการด่วนหรือยุติ ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามารถรวดเร็ว ตามระเบียบ ข้อ ๔๕

(๔) ยุติที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง

(๕) ยุติที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นควรอนุญาต

การบรรจุยุติที่เสนอด้วยวาจาตามวรรคห้า ให้ประธานสภาท้องถิ่นบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

วิธีการเสนอยุติ

๑) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะเมื่อประธานสภาอนุญาตจึงกล่าวได้ ณ ที่ของตน หรือที่จัดไว้

๒) การรับรอง : ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ

การบรรจุยุติ

๑) ประธานสภาต้องบรรจุยุติที่เสนอมารับเข้าระเบียบวาระการประชุม ภายในเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

๒) ยุติที่เสนอด้วยวาจา ประธานสภาต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม ในการประชุมคราวนั้น

๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ไม่สามารถบรรจุยุติเข้าระเบียบวาระการประชุมได้ ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไปและให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภาท้องถิ่นในสมัยประชุมนั้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๐ วรรคสอง

ห้ามมีการเสนอยุติอื่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๑ ในขณะที่สภาท้องถิ่นกำลังประชุมเพื่อปรึกษาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอยุติอื่น นอกจากญัตติดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่ไม่ใช่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

(๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการสภาท้องถิ่น ตามหมวด ๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) ขอให้ลงมติ

(๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณา หรือแยกประเด็นลงมติ

(๕) ขอให้ปิดอภิปราย

(๖) ขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

(๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๘) ขอให้ประธานสภาท้องถิ่นพิจารณาใช้อำนาจตามข้อ ๑๑๙ ข้อ ๑๒๐ และข้อ ๑๒๑

(๙) ขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายให้อำนาจกำหนดไว้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเป็นชอบในญัตติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาญัตติเดิมเป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติเกี่ยวกับข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติตามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ข้อ ๔๓ ต้องแบ่งเป็นข้อและมีบันทึก ดังต่อไปนี้

- ๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ
- ๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ

หมายเหตุ

๑. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๓ ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณ ท การพิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณ ในขั้นต้น แล้วเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารท้องถิ่น ได้พิจารณาอนุมัติให้ตั้งเงินงบประมาณยอดใดเป็นงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้นำเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

คำว่าเสนอต่อสภาท้องถิ่น พิจารณาอย่างไรนั้น กระทรวงมหาดไทยได้มีมาตรการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยเร่งรัดให้มีการประชุมสภาเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่าย ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแล กำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และให้มีผลบังคับใช้ทันภายในวันที่เริ่มต้นปีงบประมาณ

๒. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๔ กำหนดว่า

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถนำร่างงบประมาณรายจ่าย ประจำปีเสนอต่อสภาท้องถิ่นได้ทันภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ให้ผู้บริหารท้องถิ่นรายงานให้สภาท้องถิ่นทราบ แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วย หมายถึง

๒.๑ กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถนำเสนอร่างงบประมาณต่อสภาได้ ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขออนุมัติต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วรายงานนายอำเภอ

๒.๒ กรณีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถนำเสนอร่างงบประมาณต่อสภาได้ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขออนุมัติต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด

สำหรับเทศบาล หากนายกเทศมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภาได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต่อประธานสภาเทศบาลก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ของปีงบประมาณปัจจุบัน หมายถึง หากนายกเทศมนตรีไม่สามารถนำเสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีต่อสภาได้ทันภายใน ๑๕ สิงหาคม ให้นายกเทศมนตรีชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นต่อประธานสภา ก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม เป็นอำนาจโดยชอบของประธานสภาโดยไม่ต้องขออนุมัติต่อสภาเทศบาลแต่ประธานสภาต้อง รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

อนึ่งกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น ไม่สามารถนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาได้ทันภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม และได้ดำเนินการชี้แจงเหตุผลต่อประธานสภาหรือนำเข้าที่ประชุมสภาแล้วแต่กรณีและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบแล้วจะถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่นั้น ต้องดูที่เจตนาของผู้บริหารเป็นสำคัญ แต่นักกฎหมายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่าเรื่องนี้เป็นมาตรการเร่งรัดจึงไม่ถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด

การเสนอร่างข้อบัญญัติ

เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับบัญญัติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมมาและตรวจเห็นถูกต้องตามระเบียบการประชุม นี้แล้วต้องส่งสำเนาให้กับสมาชิกสภาท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน ก่อนการประชุม ยกเว้นกรณีประชุมรีบด่วน ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนเวลาประชุม

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราว ต้องนำเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ชั่วคราวนั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมก่อนร่างข้อบัญญัติ

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

๑) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ ต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ แต่ที่ประชุมสภาจะอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวได้ หากเป็นร่างข้อบัญญัติทั่วไป โดยผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนผู้ที่อยู่ในห้องประชุมจะเป็นผู้เสนอก็ได้ เมื่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวแล้ว การพิจารณาวาระที่ ๒ ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการแปรญัตติเต็มสภา โดยให้ประธานที่ประชุมเป็นประธาน คณะกรรมการแปรญัตติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๕ วรรคแรก

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ งบประมาณจะพิจารณา ๓ วาระ โดยจะพิจารณารวดเดียวไม่ได้ และใน วาระ ๒ ต้องกำหนดเวลาเสนอคำแปรญัตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง นับแต่สภามีมติรับหลักการ ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

๓) วาระการพิจารณา

(๑) วาระที่ ๑ เรื่อง รับหรือไม่รับหลักการและห้ามให้มีการลงมติก่อนที่สมาชิกสภาได้อภิปรายเรื่อง นั้นพอสมควรแล้ว หรือสภาจะให้คณะกรรมการสภาพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๗

(๒) ก่อนพิจารณาวาระที่ ๒ ต้องตั้งคณะกรรมการแปรญัตติไว้ โดยเฉพาะร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายฯ ไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน เป็นคณะกรรมการสามัญตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย

ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐๕ โดยเลือกใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐๗ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๕ วรรคสาม สรุป คือเลือกคณะกรรมการจนครบกำหนดจำนวนตามต้องการเหมือนกับการเลือกประธานสภา

(๓) ระยะเวลาของการพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณนับแต่วันที่สภาท้องถิ่น มีมติรับหลักการใน วาระที่หนึ่งถึงวันที่สภาท้องถิ่นพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณในวาระที่สอง ต้องใช้ระยะเวลาอย่างน้อยก็วัน พิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้ เช่น

วันที่ ๑ เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในวาระที่ ๑ แล้ว จะต้องมีการเลือกคณะกรรมการแปรญัตติสามัญ คือ เลือกคณะกรรมการจากสมาชิกสภาเท่านั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน วิธีการเลือกใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภา กำหนดระยะเวลาในการรับคำแปรญัตติไม่ น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง โดยให้สมาชิกสภาเป็นผู้กำหนดระยะเวลารับคำแปรญัตติ ตั้งแต่วันไหน ถึงวันไหน เช่น กำหนด รับคำแปรญัตติตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการแปรญัตติมีเวลาในการรับคำแปรญัตติ วันละ ๘ ชั่วโมง จำนวน ๓ วัน ก็จะครบ ๒๔ ชั่วโมง ทั้งนี้ ในการ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการแปรญัตติให้มีหลักฐานการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดวันรับคำแปรญัตติแล้ว สภาท้องถิ่นจะพิจารณาเรื่องร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นได้อีกในวันนั้น ให้เลขานุการสภาใช้อำนาจตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐๙ เชิญคณะกรรมการแปร ญัตติประชุมเพื่อเลือกประธานคณะกรรมการแปรญัตติและเลขานุการคณะกรรมการแปรญัตติ

วันที่ ๒ - ๔ และ ๕ คณะกรรมการแปรญัตติต้องมารอรับคำแปรญัตติ ณ สถานที่ที่ได้แจ้งให้สมาชิก สภาทราบ ตามวัน เวลา ที่กำหนด เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง (อย่างน้อย ๓ วัน) เมื่อคณะกรรมการได้รับคำ เสนอคำแปรญัตติเสร็จแล้วให้ทำหน้าที่เชิญผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาที่เสนอคำแปรญัตติเข้าประชุมเพื่อ พิจารณาคำแปรญัตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลานัดประชุม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐๕

วันที่ ๖ คณะกรรมการแปรญัตติพร้อมประชุมพิจารณาคำแปรญัตติ โดยเชิญผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิก สภาท้องถิ่นที่ยื่นคำแปร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมชี้แจงเพื่อรับฟังเหตุผลและความจำเป็นของร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายและที่สำคัญการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะกระทำได้เฉพาะการขอลดรายการ จ่ายหรือการขอลดเงินทั้งโครงการ(ตัดโครงการทิ้ง) ที่ขออนุญาตจ่ายและต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองเช่นเดียวกับการ เสนอญัตติคำแปรให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติภายในระยะเวลา ที่สภา ท้องถิ่นกำหนด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๕ วรรค สาม และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง และห้ามไม่ให้แปรญัตติรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายจ่ายหรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่ขออนุมัติ จ่าย เว้นแต่จะได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่น (ยกเว้น องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมาตรา ๘๗ วรรคท้าย

ของพระราชบัญญัติสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ห้ามไม่ให้สมาชิกแปรญัตติเพิ่ม) หรือคำแปรนั้นผู้บริหารท้องถิ่น เป็นผู้แปรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๐ และห้ามมิ ให้แปรญัตติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพัน ดังนี้

(๑) ดอกเบี้ยและเงินส่งใช้ต้นเงินกู้

(๒) รายการซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามกฎหมาย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๑

กรณีที่คณะกรรมการแปรญัตติไม่เห็นชอบตามที่สมาชิกหรือที่เสนอคำแปรญัตติและมีมติเห็นชอบ ตามร่างเดิมของนายกฯ กรรมการแปรญัตติต้องให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ ตลอดจน การสงวนคำแปรญัตติด้วย โดยให้สมาชิกสภาที่เสนอคำแปรญัตติต้องทำเป็นหนังสือขอสงวนคำแปรญัตติหรือสงวน ความเห็นของคณะกรรมการแปรญัตติ การสงวนคำแปรญัตติหรือสงวนความเห็นของคณะกรรมการแปรญัตติ จะส่ง ให้สมาชิกสภาที่ขอสงวนคำแปรญัตติ มีสิทธิชี้แจงต่อสภาท้องถิ่นและให้พิจารณาคำแปรญัตตินั้นตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๑ ในวาระที่สองประธานคณะกรรมการ แปรญัตติต้องรีบจัดทำรายงานการเสนอคำแปรญัตติ นั้น ต่อประธานสภาและต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิม และตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องมี หรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปร ญัตตินั้นเป็นประการใด การสงวนความเห็นของคณะกรรมการแปรญัตติตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติด้วย

กรณีคณะกรรมการแปรญัตติมีมติเห็นชอบตามสมาชิกที่เสนอคำแปรญัตติขอลดรายจ่ายหรือขอลด จำนวนเงินก็ตาม สมาชิกผู้นั้นไม่ต้องสงวนคำแปรญัตติแต่อย่างใด และ สมาชิกผู้นั้นก็ไม่มีสิทธิพูดในการประชุมสภา ท้องถิ่น ในวาระที่สองแต่อย่างใด

กรณีที่ไม่มีการแปรญัตติลดรายจ่ายหรือการขอลดจำนวนเงิน ให้คณะกรรมการแปรญัตติมีมติคงร่าง ข้อบัญญัติเดิมไว้ โดยทำรายงานเสนอประธานสภา โดยเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมพร้อมทั้งบันทึกความเห็น ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่น

วันที่ ๗ ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้น แก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวัน ประชุมพิจารณา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๐

(๔) วาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติ ประมาณวันที่ ๘ - ๙ สภาท้องถิ่นจะประชุมร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายวาระที่ ๒ ชั้นการแปรญัตติ โดยให้ปรึกษาเรียงตามลำดับข้อเฉพาะที่มีการแปรญัตติหรือที่คณะกรรมการแปร ญัตติแก้ไขเท่านั้น

กรณีคณะกรรมการแปรญัตติมีมติคงร่างเดิมและประธานคณะกรรมการแปรญัตติชี้แจงต่อที่ประชุม แล้ว ประธานสภาไม่ต้องขอมติคงร่างเดิมอีกครั้ง ประธานสภาสามารถนำร่างข้อบัญญัติเข้าพิจารณาในระเบียบวาระที่ ๓ ได้เลย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๑ ทั้งนี้การ พิจารณาวาระที่สองและวาระที่สามสามารถพิจารณาวันเดียวกันได้

ตัวอย่างการแปรญัตติ

๑) การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะกระทำได้เฉพาะการขอลดรายจ่าย เช่น การแปรญัตติลดรายจ่ายโครงการอบรมการฝึกอาชีพให้ผู้สูงอายุ จาก ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๐ บาท (ตัดโครงการ) หรือลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย เช่น โครงการจัดงานวันลอยกระทง จาก ๑๕๐,๐๐๐ บาท เหลือ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง จำนวน ๒ คน เช่นเดียวกับการเสนอญัตติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๙

คำแปรญัตติให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติภายในระยะเวลาที่สภาท้องถิ่นกำหนด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๕ วรรคสาม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง

๒) หลักห้ามมิให้แปรญัตติรายจ่ายขึ้นใหม่ (เพิ่มโครงการ) หรือเพิ่มเติมรายจ่าย(เพิ่มจำนวนเงิน) หรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย(เปลี่ยนคำชี้แจงงบประมาณ) ข้อยกเว้น เว้นแต่จะได้รับคำรับรองจากนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๐

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะแปรญัตติเพื่อเพิ่มรายการ(เพิ่มโครงการหรือเพิ่มจำนวนในรายการ(เพิ่มเงิน)) ที่ขออนุมัติจ่ายไม่ได้ กระทำได้เฉพาะแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายการ ตามมาตรา ๘๗ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓) ห้ามมิให้แปรญัตติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ดอกเบี้ยและเงินสงฆ์ ต้นเงินกู้และรายจ่ายซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามกฎหมาย กรณีเงินโบนัสถือว่าไม่ใช่รายจ่ายตามกฎหมายจึงสามารถตัดทิ้งได้

กรณีมีปัญหาว่ารายจ่ายใดมีข้อผูกพันตามวรรคหนึ่งหรือไม่ ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๑

(๕) ชั้นเห็นชอบร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี สามารถกระทำต่อในวันนั้นได้เลยประธานสภาไม่ต้องให้สมาชิกสภาท้องถิ่นอภิปราย เว้นมีมติที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้อภิปรายได้ แต่ต้องมีเหตุอันควรในการประชุมวาระที่ ๓ ให้ขอมติว่า “เห็นชอบ” หรือ “ไม่เห็นชอบ” ให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แล้วให้ประธานสภาเสนอข้อบัญญัติที่ผ่านการเห็นชอบพร้อมรายงานการประชุมให้ผู้กำกับดูแลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มิมีสภาเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติ

กรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งฝ่ายบริหาร ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการแห่งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

สำหรับประธานคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งให้แต่งตั้งภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มิมีคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งครบจำนวน

ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอชื่อบุคคลเป็นกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง หรือกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งฝ่ายสภาและกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งฝ่ายบริหาร ไม่สามารถเสนอรายชื่อประธานกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งหรือกรรมการ/ประธานไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีแต่งตั้งบุคคลที่มีใช่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองนายกเลขาธิการนายก ที่ปรึกษานายกและมีได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ทำหน้าที่กรรมการหรือประธานกรรมการดังกล่าวให้ครบจำนวน

ควรเลือกประธานกรรมการที่มีความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะจะทำให้ผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและเกิดความขัดแย้งในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายได้

หน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง

คณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง มีหน้าที่นำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการนำมาพิจารณา โดยแก้ไข ปรับปรุง หรือยืนยันสาระสำคัญที่ยุติไว้ ในร่างข้อบัญญัติฉบับนี้ ให้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องตลอดจนประโยชน์ของท้องถิ่นและประชาชนเป็นหลัก ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๗/๑

ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง คณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งต้องทำหน้าที่นำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการ นำมาพิจารณาโดยแก้ไขปรับปรุง หรือยืนยันสาระสำคัญที่ยุติไว้ ในร่างข้อบัญญัติฉบับนี้ โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งประธานกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในความแรก

กรณีคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกรณีหรือนายอำเภอทราบแล้วแต่กรณี

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งหรือจากประธานคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งที่ประธานฯ ได้รวบรวมผลการพิจารณาแล้วชี้ขาดนั้นให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับผล

เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้รับร่างข้อบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี นำร่างข้อบัญญัตินั้นเสนอต่อสภาท้องถิ่น ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับ หากไม่เสนอภายในระยะเวลา ๗ วัน ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๗/๑ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำเข้าพิจารณาในระเบียบวาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติตามระเบียบ ข้อ ๔๘ วรรคสอง เพื่อเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกคณะกรรมการแปรญัตติการประชุมพิจารณาของคณะกรรมการแปรญัตติและพิจารณาของคณะกรรมการแปรญัตติและพิจารณาตามวาระที่ ๒ และ ๓ ต่อไป

กรณีวาระที่สาม

๑. สภาท้องถิ่นมีมติไม่เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับร่างจากผู้บรารท้องถิ่น หากสภาท้องถิ่นพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หรือมีมติไม่เห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติถือว่าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นตกไปและต้องมีการยุบสภาท้องถิ่นแห่งนั้น

๒. สภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นลงนามและประกาศใช้ต่อไป

ร่างข้อบัญญัติตกไป

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๓ ร่างข้อบัญญัติจะตกไปเมื่อ

- ๑) ร่างข้อบัญญัติที่สภาไม่รับหลักการ
- ๒) ร่างข้อบัญญัติที่สภาลงมติไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติ

ผลเมื่อร่างข้อบัญญัติตกไป

- ๑) ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น
- ๒) ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีกเว้นแต่ประธานสภาอนุญาตเมื่อเหตุกรณีได้เปลี่ยนแปลงไป

การถอนญัตติ คำแปรญัตติ แก้ไขข้อความ หรือขอถอนชื่อ

การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อ

- ๑) ต้องการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติที่เปลี่ยนหลักการ
 - ๒) ขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือผู้ร่วมเสนอญัตติ
- จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้วจะทำได้ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาหรือที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ (คำแปรญัติ ชั้นคณะกรรมการ)

กรณีถือว่าถอนญัตติ

- ๑) ถึงวาระพิจารณาแล้วผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาให้ถือว่าได้ถอนญัตติ/คำแปรญัติ นั้น
- ๒) กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ/แปรญัติ อัจฉมอบหมายให้รองนายก เลขานุการนายก ที่ปรึกษา เป็นผู้อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้ แต่ต้องทำเป็นหนังสือ

การเสนอญัตติ

ญัตติเป็นหนังสือ

- จัดทำญัตติเป็นหนังสือ
- การเสนอ ยื่นต่อประธานสภาล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า ๕ วัน
 - การรับรอง ญัตติที่เสนอโดยผู้บริหาร โดยผู้บริหารท้องถิ่นไม่ต้องมีผู้รับรอง ญัตติที่เสนอโดยสมาชิกต้องมีผู้รับรอง ๒ คน หากมีสมาชิกเหลือต่ำกว่า ๘ คน ให้มีผู้รับรอง ๑ คน (เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น)
 - การบรรจุญัตติ ประธานสภาบรรจุญัตติเสนอมาชำระเบี้ยวาระภายในเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

ญัตติเสนอด้วยวาจา

- ญัตติที่เสนอด้วยวาจา (ข้อ ๓๘ วรรคท้าย)
- การเสนอ ยกมือขึ้นพันศิริชะ เมื่อประธานอนุญาตจึงกล่าวได้
 - การรับรอง ยกมือขึ้นพันศิริชะ
 - การบรรจุญัตติ ประธานสภาต้องบรรจุชำระเบี้ยวาระในการประชุมคราวนั้น

ญัตติตกไปเมื่อ

- ญัตติที่บรรจุชำระเบี้ยวาระแล้วไม่พิจารณา/พิจารณาไม่แล้วเสร็จ เว้นญัตติร่างงบประมาณรายจ่าย ให้บรรจุในสมัยถัดไป
- ญัตติที่ประชุมสภายังไม่ได้พิจารณา/พิจารณายังไม่เสร็จ เมื่อสภาครบวาระหรือยุบสภา

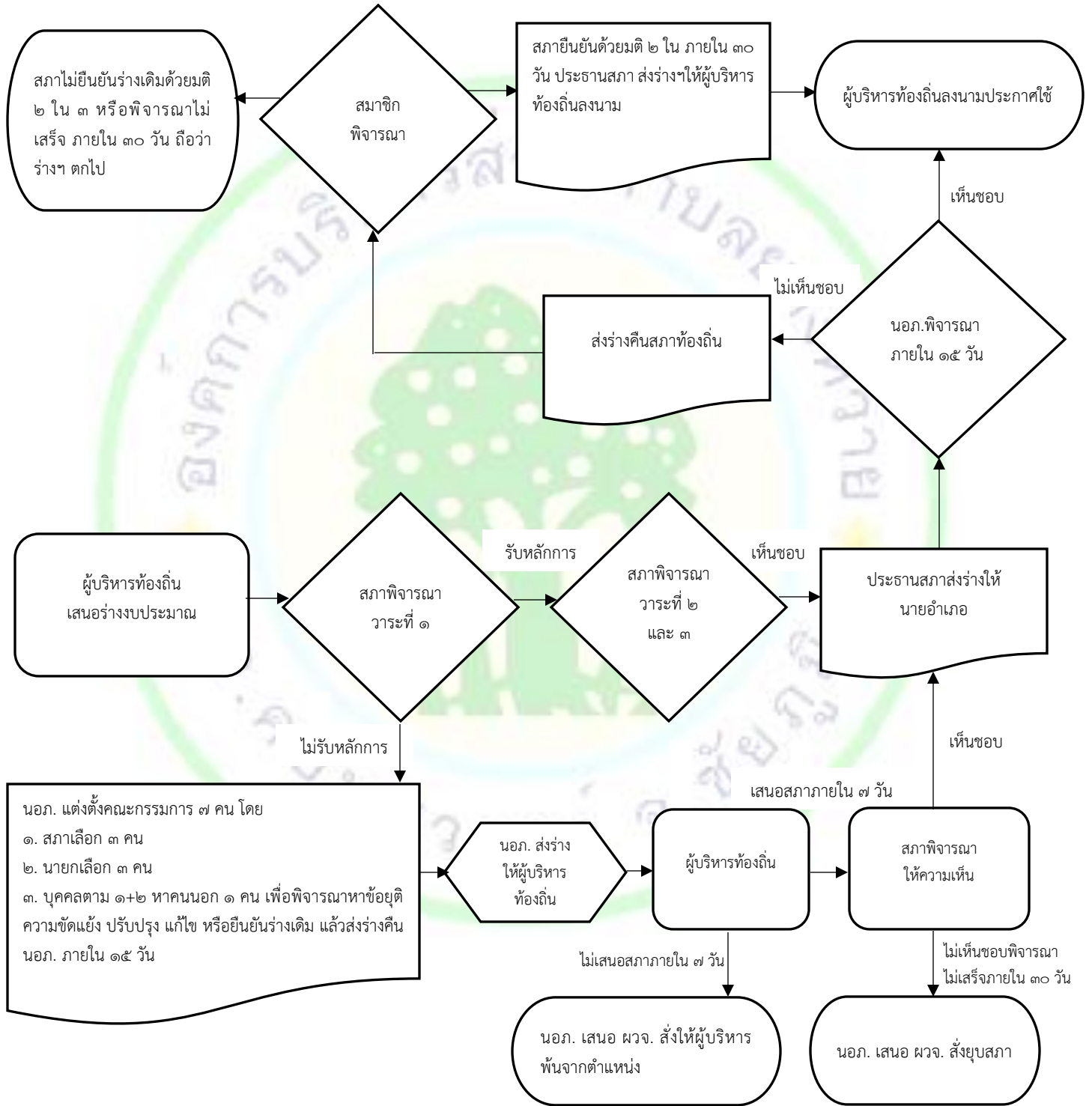
การถอนญัตติ

- ยังไม่บรรจุญัตติลงระเบียบวาระการประชุม/(ขอต่อประธานสภา)
- บรรจุญัตติลงระเบียบวาระแล้ว (ขอถอนต่อที่ประชุม + ที่ประชุมยินยอม)

ถือว่าถอนญัตติแล้ว

- ถึงวาระการประชุมแล้วผู้เสนอ/ผู้แปรไม่อยู่ ไม่ขออภิปรายถือว่าถอนญัตติ/คำแปรญัตติ
- กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ/แปรญัตติ อาจมอบหมายให้ รองนายก/เลขานายก/ที่ปรึกษา เป็นผู้อภิปรายชี้แจง แลกเปลี่ยนได้ โดยทำเป็นหนังสือ

กระบวนการพิจารณา/ข้อบัญญัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

หมวดที่ ๔ การอภิปราย

การอภิปราย

การอภิปรายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๓ - ๗๒

การกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา

๑) สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำใดต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ โดยให้ยื่นกล่าว ณ ที่ของตน หรือ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ก็ได้และต้องกล่าวกับประธานสภาท้องถิ่น ให้ใช้เวลาตามสมควรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๗ หากใช้เวลาเกินสมควรและมีผู้อื่นจะอภิปรายต่อไป ประธานอาจสั่งให้หยุดได้ เมื่ออภิปรายมา ๑๐ นาทีแล้ว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๗

- ๒) การอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษาห้ามกล่าวข้อความซ้ำหรือนอกประเด็น
- ๓) ห้ามใช้คำหยาบคายใส่ร้ายป้ายสีผู้ใด
- ๔) ห้ามกล่าวถึงชื่อบุคคลใดๆ เว้นแต่หากจำเป็น
- ๕) ห้ามนำเอกสารมาอ่านในที่ประชุมฟัง เว้นแต่จำเป็น
- ๖) ห้ามนำวัสดุใดๆ เข้ามาแสดง เว้นแต่ประธานอนุญาต

การอนุญาตให้อภิปรายและลำดับการอภิปราย

- ๑) ให้ผู้เสนอญัตติ หรือผู้แปรญัตติอภิปรายก่อนกรณีมีหลายคนให้ประธานอนุญาตให้อภิปราย ครั้งละ ๑ คน
- ๒) ผู้คัดค้าน (ถ้ามี)
- ๓) ผู้สนับสนุนผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติ
- ๔) ผู้สนับสนุน ผู้คัดค้าน ให้อภิปรายสลับกัน ถ้าไม่มีอีกฝ่ายก็ให้ฝ่ายนั้นอภิปรายต่อเนื่องได้

การปิดอภิปราย

การปิดอภิปรายจะกระทำได้เมื่อ

- ๑) ไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป
- ๒) ประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้วประธานเสนอให้วินิจฉัยว่าควรปิดอภิปรายหรือไม่ เว้นแต่อภิปรายกรณีสมาชิกถูกกล่าวหา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๒ ให้อภิปรายจนหมดข้อสงสัย ห้ามรวบรัดอภิปราย
- ๓) เมื่อปิดอภิปรายแล้วให้ประธานเสนอให้ลงมติ

การรักษาระเบียบการประชุม

- ๑) เมื่อประธานเตือนสมาชิกต้องปฏิบัติตามทันที ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๖
- ๒) เมื่อเห็นว่าผู้กระทำความผิดระเบียบการประชุมสมาชิกสภาอาจยื่นหรือยกเมื่อร้องขอต่อประธานให้วินิจฉัย
- ๓) คำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดและห้ามอภิปรายในเรื่องนี้อีกตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๐
- ๔) ขณะอภิปรายถ้าประธานยื่นให้สมาชิกระงับการอภิปรายแล้วนั่งลงทันทีและสมาชิกต้องฟังประธาน

การลงมติสภา

วิธีการออกเสียงลงคะแนน

๑) เปิดเผย

ให้ใช้วิธียกมือพ้นศีรษะ เว้นผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คน เสนอให้ใช้วิธีอื่นขึ้นหรือเรียกชื่อตามลำดับอักษร และที่ประชุมเห็นชอบ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๔

๒) ลับ

(๑) ในกรณีที่ถูกหมายกำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๕

(๒) ในกรณีผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ที่อยู่ในที่ประชุม เสนอให้ออกเสียงลับและสภาเห็นชอบ

(๓) วิธีการเขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้ แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับอักษรนำซองมาใส่หีบด้วยตนเองต่อหน้าประธาน

การอภิปราย

หมวดที่ ๕ การลงมติ

การลงมติ

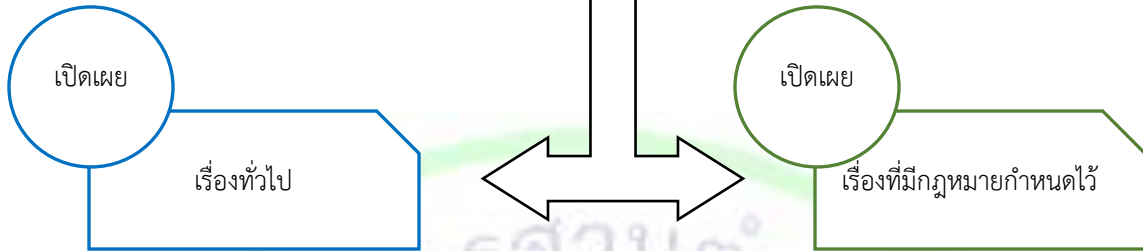
การลงมติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗๖ ให้ดำเนินการดังนี้

- ๑) ก่อนลงมติประธานต้องตรวจสอบว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ถ้าไม่ครบลงมติไม่ได้
- ๒) หลัก “หนึ่งคนหนึ่งเสียง”
- ๓) ประธานที่ประชุมออกเสียงในฐานะสมาชิก โดยไม่ต้องลงจากที่นั่งประธาน
- ๔) ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน และให้ถือเอาคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นเกณฑ์
- ๕) กรณี ประธานถามและไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าเห็นชอบ
- ๖) กรณีสมาชิกเข้ามาเมื่อเริ่มลงคะแนน
 - (๑) กรณีเปิดเผย - มีสิทธิออกเสียงร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จ
 - (๒) กรณีลับ - มีสิทธิออกเสียงได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนน

การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

- ๑) เมื่อนับเสร็จแล้วประธานต้องประกาศคะแนนทันที ให้ประกาศด้วยว่าได้คะแนนข้างมากครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่
- ๒) ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น กรณีคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงชี้ขาด และอาจบอกเหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้

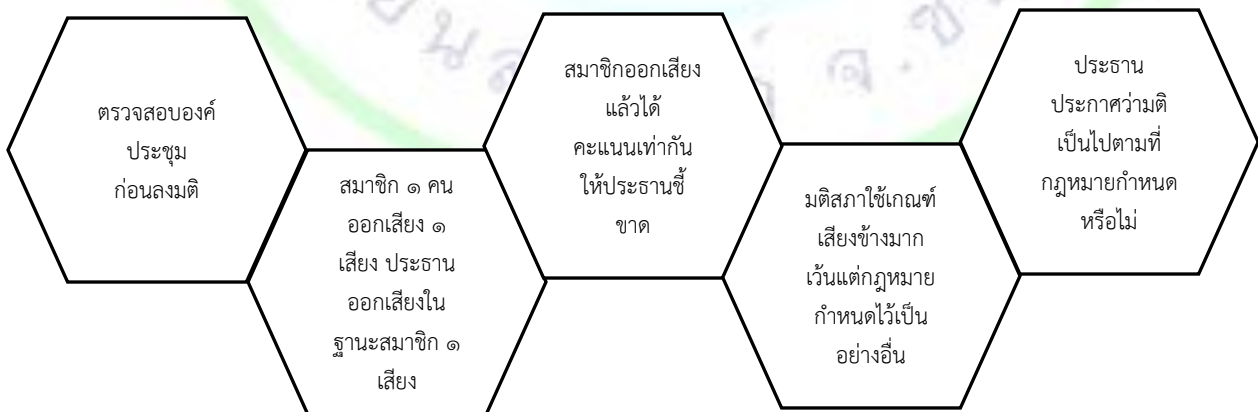
การลงมติ

- ยกมือท่วมศีรษะ
- ยืน
- เรียกชื่อตามลำดับตัวอักษรและออกเสียงรายคน
- * ปกติ ใช้วิธีการยกมือเว้น นายก/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คน ขอให้ใช้วิธีอื่น/เรียกชื่อ และที่ประชุมเห็นชอบ

- เขียนเครื่องหมายในบัตรลงคะแนน
เห็นด้วย	=	/
ไม่เห็นด้วย	=	x
งดออกเสียง	=	o

- ประธานเรียกสมาชิกตามลำดับตัวอักษร
- สมาชิกนำบัตรลงคะแนนใส่ซอง + หนีบหน้าประธาน
- ประธานเลือกสมาชิกไม่น้อยกว่า ๒ คน มาช่วยนับคะแนน

หมวดที่ ๖ กระทู้ถาม

กระทู้ถาม คือ คำถามซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น กระทู้ถาม มี ๒ ประเภท คือ

- ๑) กระทู้ถามทั่วไป
- ๒) กระทู้ถามด่วน

หลักเกณฑ์การตั้งกระทู้ถาม

- ๑) แต่ละกระทู้ที่ผู้ตั้งและซักถามได้เพียงคนเดียว
- ๒) ในการประชุมครั้งหนึ่ง คนหนึ่งตั้งได้ ๑ กระทู้ ยกเว้นประธานสภาอนุญาต
- ๓) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ดังนี้

- (๑) มีความเชิงประชด เสียตสีหรือแก้งกล่าวใสร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) ในเรื่องที่ตอบได้แล้ว
- (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
- (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
- (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
- (๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ

๔) ทำเป็นหนังสือ (แนบท้ายระเบียบ) และยื่นต่อประธานสภาเพื่อเสนอบ่งหน้าและให้ประธานสภาส่งกระทู้ให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมบรรจุเข้าระเบียบวาระใน ๗ วัน นับแต่ส่งกระทู้ให้ผู้บริหาร

กระทู้ถามด่วน

๑) กระทู้ถามด่วนต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญหรือเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนกระทบประชาชนอย่างร้ายแรงที่จะต้องรีบชี้แจง และดำเนินการทันที

๒) ประธานต้องรีบส่งให้ผู้บริหารเตรียมสอบ พร้อมกับกำหนดเวลาตามความสำคัญและความสนใจของประชาชน

- ๓) ประธานต้องอนุญาตให้ถามกระทู้ถามด่วน (ตามลำดับ)
- ๔) เมื่อผู้บริหารตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ซักถามได้อีก ๓ ครั้ง

การสิ้นสุดผลของกระทู้ถาม

๑) การถอนกระทู้ถาม

- (๑) ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนเมื่อใดก็ได้และห้ามผู้นั้นยื่นกระทู้ถามในเรื่องนั้นอีก
- (๒) ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม/ไม่อยู่เมื่อถึงระเบียบวาระให้ถือว่าถอนกระทู้ถามนั้น

๒) กระทู้ถามตกไป เมื่อสมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทู้ถามตกไป

หมวดที่ ๗

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมี ๒ ประเภท

- ๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่น มีจำนวน ๓ - ๗ คน
- ๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น มีจำนวน ๓ - ๗ คน

หน้าที่ของคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น มีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการของสภาท้องถิ่น สภาท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณากิจการของสภาท้องถิ่นเป็นกรณีพิเศษ คณะกรรมการสภาท้องถิ่นสามารถตั้งคณะอนุกรรมการสภาท้องถิ่นได้ตามสมควร

การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

- ๑) การเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นได้
- ๒) ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่น รับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน ส่วนกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง
- ๓) การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น
- ๔) สภาท้องถิ่นมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการสภาท้องถิ่นชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ของสภาท้องถิ่น ดังนี้
 - (๑) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
 - (๒) คณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ
 - (๓) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภาท้องถิ่นเห็นสมควร

การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการสภาท้องถิ่นจะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- ๑) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาท้องถิ่น
- ๒) ตาย
- ๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่น
- ๔) เลือกลงคณะกรรมการสภาท้องถิ่นขึ้นใหม่หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง
- ๕) สภาท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากหน้าที่

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

การแต่งกายเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑๗ ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นสถานที่ควรแก่ความเคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายสุภาพ ประพฤติตนให้เรียบร้อยและอยู่ในที่ที่จัดไว้ การแต่งกายของสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น นั้น ให้แต่งเครื่องแบบชุดสากลนิยม ชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนด ดังนั้น การแต่งกายอาจจะแต่งเครื่องแบบหรือชุดสุภาพตามที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนด

สถานที่ประชุมจะต้องกำหนดที่นั่งของผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกท้องถิ่นให้เป็นสัดส่วน และในขณะที่กำลังประชุมห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปในที่ที่จัดไว้

ประธานสภาท้องถิ่น มีอำนาจอนุญาตให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นได้ ตามระเบียบที่สภาท้องถิ่นแต่ละแห่งกำหนดไว้ และประธานสภาอาจใช้ดุลยพินิจ อนุญาตให้ประชาชนแสดงความความคิดเห็นในวาระอื่นๆ ได้

ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นห้ามผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑๘)

- ๑) ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ กล่าวคำหยาบคาย เสียดสีหรือใส่ร้าย
- ๒) แสดงกริยาอันพึงรังเกียจ
- ๓) ก่อวุ่นวายความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเสียเกียรติของที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- ๔) ขัดคำสั่งของประธานสภาท้องถิ่น

อำนาจของประธานสภาท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อย

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑๙ ในขณะที่มีการประชุมสภาท้องถิ่น ผู้ใดละเมิดระเบียบการประชุม หรือกระทำการฝ่าฝืนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๑๘ ให้ประธานท้องถิ่นมีอำนาจ ตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด หรือให้กล่าวคำขอมา ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือห้ามมิให้พูดต่อไป หรือสั่งให้ผู้ละเมิดออกไปเสียจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นก็ได้ ในกรณีนี้ที่ขัดคำสั่งประธานสภาท้องถิ่นหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยหรือกระทำการเสื่อมเสียเกียรติ

ของที่ประชุมสภาท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำนั้น หรือสั่งให้ออกจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นสั่งให้ผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น หากผู้นั้นขัดขืนคำสั่งประธานสภาท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น ให้ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุมสภาท้องถิ่น นำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือออกไปให้พ้นจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น กรณีที่ท้องถิ่นมีความขัดแย้งควรเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมการประชุมด้วย

เหตุอุทลวง

กรณีเกิดเหตุจะประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้ไว้ ดังนี้

๑. กรณีเกิดเสียงเอ็ดอิ่งขึ้นในที่ประชุมสภาท้องถิ่น จนเห็นว่าประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมให้เป็นที่เรียบร้อยได้ ประธานสภาท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒๐ สั่งหยุดพักการประชุมชั่วคราว

๒. กรณีเกิดเหตุอุทลวงในที่ประชุมสภาท้องถิ่น จนประธานสภาท้องถิ่นไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้ ประธานสภาท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๙ สั่งปิดประชุมสภาท้องถิ่นได้ เช่น มีเหตุประชาชนมาประท้วงนายกหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น จะประธานสภาท้องถิ่นไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้เพราะเหตุการณ์รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ได้ ประธานสภาย่อมใช้ดุลยพินิจในการสั่งปิดประชุมสภาท้องถิ่นเพราะเหตุอุทลวงได้ แม้สมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งจะขอเปิดประชุมสภาเพื่อพิจารณาญัตติต่อไป ย่อมไม่สามารถเปิดประชุมสภาได้ โดยถือว่าคำสั่งประธานสภาท้องถิ่นตามความในหมวดการรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยเป็นคำสั่งที่เด็ดขาดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒๒

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่๒) พ.ศ.๒๕๕๔)
- หนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๕๓๑ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔

ภาคผนวก

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๑)

แบบขอเสนอญัตติ

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอญัตติ

เรียน ประธานสภา.....(๑).....

ข้าพเจ้าขอเสนอ.....

ขอได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภา.....(๑).....เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้เสนอ

)

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้รับรอง

)

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้รับรอง

)

หมายเหตุ : จำนวนผู้รับรองให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๒)

แบบขอร่างข้อบัญญัติ

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอร่างข้อบัญญัติ

เรียน ประธานสภา.....(๑).....

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างข้อบัญญัติ.....(๑).....เรื่อง.....

.....(๒)

ฉบับนี้มาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภา.....(๑)..... ในสมัยประชุมนี้ ซึ่งได้
เสนอบันทึกหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างข้อบัญญัติดังกล่าวมาแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(

ผู้เสนอ

)

สมาชิกสภา.....(๑).....

(ลงชื่อ)

(

ผู้รับรอง

)

สมาชิกสภา.....(๑).....

(ลงชื่อ)

(

ผู้รับรอง

)

สมาชิกสภา.....(๑).....

หมายเหตุ : จำนวนผู้รับรองให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๓)

แบบร่างข้อบัญญัติ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างข้อบัญญัติ.....(๑).....

เรื่อง.....(๒).....

หลักการ

เหตุผล

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๔)

ข้อบัญญัติ.....(๑).....

เรื่อง.....(๒).....

พ.ศ.(๓)....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติ.....(๔).....

.....(๑).....ออกข้อบัญญัติไว้โดยความเห็นชอบของสภา.....(๑).....

และ.....(๕)..... ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า ข้อบัญญัติ.....(๑).....

เรื่อง.....(๒)..... พ.ศ.(๓).....

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้ในเขต.....(๑).....

เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงาน.....(๑)..... แล้ว

ข้อ ๓

ข้อ ๔

ประกาศ ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

(ลงชื่อ)

()

ตำแหน่ง.....(๖).....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

()

ตำแหน่ง.....(๕).....

หมายเหตุ : ในการตราข้อบัญญัติใด ถ้ามีแบบตัวอย่างซึ่งวางไว้สำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นปฏิบัติแล้ว ก็ให้ใช้สำหรับตราข้อบัญญัติว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ได้

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๕)

แบบขอเสนอแปรญัตติ

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอแปรญัตติ

เรียน ประธานสภา.....(๑).....

ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติ เรื่อง.....

ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

ข้อ ๒

ข้อ ๓

ฯลฯ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้เสนอ

)

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้รับรอง

)

(ลงชื่อ)

(

สมาชิกสภา.....(๑).....

ผู้รับรอง

)

หมายเหตุ : จำนวนผู้รับรองให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๖)

แบบเสนอกระทู้ถาม

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอกระทู้ถาม

เรียน ประธานสภา.....(๑).....

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม/กระทู้ด่วนต่อ.....(๖)..... เรื่อง.....

.....(๗)..... ดังต่อไปนี้

.....

ฯลฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ผู้ตั้งกระทู้ถาม

()

สมาชิกสภา.....(๑).....

(แบบแนบท้ายคู่มือที่ ๗)

แบบส่งกระทู้ถาม

ที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งกระทู้ถาม

เรียน(๖).....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเอกสารเสนอกระทู้ถาม/กระทู้ด่วน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสมาชิกสภา.....(๑)..... ได้เสนอกระทู้ถาม/กระทู้ด่วน เรื่อง.....

.....(๗)..... ดังต่อไปนี้

.....
.....

ฯลฯ

สภา.....(๑)..... ได้กำหนดให้ตอบกระทู้ถามดังกล่าว ในสมัยประชุมสามัญ/ประชุมวิสามัญ
ที่...../..... ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ระเบียบวาระที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

()

ประธานสภา.....(๑).....

คำอธิบายท้ายคู่มือที่ ๑ - ๗

- (๑) หมายความว่า ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๒) หมายความว่า ชื่อเรื่องของข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะออกใช้
- (๓) หมายความว่า ปี พ.ศ. ที่ออกข้อบัญญัติ กรณีเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้หมายถึงปีงบประมาณที่ออก
- (๔) หมายความว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) หมายความว่า ผู้มีอำนาจเห็นชอบ/อนุมัติ ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายอำเภอ..... หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
- (๖) หมายความว่า หัวหน้าผู้บริหารหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) หมายความว่า เรื่องที่จะตั้งกระทู้ถามซึ่งจะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น หรือรองผู้บริหารท้องถิ่น

